

Neschizofrénné trestné činy u chorých so schizofréniou, 2. časť

Ľubomíra Izáková

Ivan André

PK UNB a LFUK Staré Mesto

ÚZČPP

- Žiadna
- Konanie je zrozumiteľné
- Bežná motivácia
- Premorbídna osobnosť
- Náklonnosť k asociálnemu konaniu v minulosti

Je možné odhliadnuť od faktu prítomnosti schizofrénneho alebo iného psychotického ochorenia?

Súvislosť
trestného činu s
chorobnými
príznakmi

- **Simplexné formy – menej závažné delikty**
- **Paranoidná schizofrénia - sklon k závažným, násilným deliktom**
- **Úvodné štádium choroby – nebezpečnejšie (bludné ladenie, imperatívne halucinácie)**

Vplyv formy ochorenia, resp. štádia ochorenia na delikvenciu

- **Nadmerné konzumovanie alkoholu a iných návykových látok**
- **Vplyv rodiny**
- **Zmeny životného stereotypu**
- **Rôzne iné sociálne vplyvy, chudoba, bezdomovectvo**
- **Slabá psychická rovnováha odliečeného pacienta, sklon k abnormným reakciám**

Vplyv iných faktorov na delikvenciu u chorých so schizofróniou

- **Bleuler, E. (1943) – pripúšťa „príčetnosť“ u ľahkých foriem schizofrénie**
- **Stransky (1914) – priznanie zmenšenej príčetnosti**
- **Skupina schizofrenických ochorení - diagnóza neznamená súčasne aj nepríčetnosť (Erhard, Wilinger, 1961)**
- **Bleulerov pojem schizofrénie je širší, ako pôvodný pojem demencie praecox**
- **Sú autori, ktorí sú za zásadné priznanie nepríčetnosti vo všetkých prípadoch (Myslivoček, Gruhle, Dobiáš)**

**Problém latentnej
schizofrénie
(remisia,
„blandné formy“)**

- v súčasnosti, starší znalci viacej dodržiajú „konzervatívne“ stanovisko, priznávajú nepríčetnosť vo všetkých prípadoch
- mladší znalci - individuálne zhodnotenie prípadu (Študent, 1989)
- problém nastáva, ak schizofrenik páchal trestnú činnosť už v premorbídnom období (osobnostné dispozície)
- znalci sa zaoberajú aj otázkou použiteľnosti a zmyslu trestu
- prípady chybných diagnóz
- rozvoj schizofrénie po spáchaní deliktu

nenápadné,
plíživé formy
schizofrénie

- **Krátkodobé „intoxikačné“ psychózy**
- **Toxické psychózy**
- **Dlhodobejšie stavy, pripomínajúce schizofréniu**
- **Drogou vyprovokované „pravé“ schizofrenické priebehy**
- **Pacienti s primárnou schizofréniou, užívajúci súčasne aj návykové látky**

Problém psychóz súvisiacich s užívaním drog, rozličné diagnostické posudzovanie

- **Koncept schizofrenického ochorenia je širší ako v minulosti**
- **Klinické priebehy sú veľmi variabilné**
- **Vplyv nových typov liečby (antipsychotík, rehabilitácie a resocializácie)**

Záver 1

- **Posúdenie musí byť vždy individuálne, so zameraním na celkovú anamnézu, vývoj ochorenia a osobnosť vyšetrovaného**
- **Zistenie osobnostného „defektu“, trvalých postprocesuálnych zmien podporujú priznanie podkladov pre nepríčetnosť**

Záver 2

- **Nestačí len údaj o schizofrénii v anamnéze**
- **Treba myslieť aj na možnosti a zmysel trestu u „schizofrenika“**
- **Staršia téza - schizofrénia znamená automaticky priznanie nepríčetnosti sa v súčasnosti ukazuje ako prekonaná**

Záver 3